

KURULUŞ: 1951

İSTANBUL
ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

Sayı : 3845

04 Aralık 2020

Tamim No:2020/322

Konu: TGK-Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği hk.

ODASI BAŞKANLIĞINA

İlgi: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanlığı'nın; 30.11.2020 tarih ve E.431/2308 sayılı yazısı,

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından Konfederasyonumuza gönderilen yazıda; "Türk Gıda Kodeksi-Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği"ne ait taslak metnin <https://www.tarimorman.gov.tr/GKGM> adresinde yer aldığı belirtilmekte olup, söz konusu taslağa ilişkin görüşlerimiz talep edilmektedir.

Bu doğrultuda konunun incelenerek görüşünüzü, ekteki tablo formatına uygun şekilde 10.12.2020 Cuma Günü mesai bitimine kadar Birliğimize gönderilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Sinan SARI
Genel Sekreter Yrd.

Faik YILMAZ
Başkan

EKİ:

- 1- TGK Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (5 sayfa)
- 2- Tablo formatı (1 sayfa)

D A Ğ I T I M :

G e r e ğ i :

Gıda Sektöründeki Odalara
Birleşik Esnaf ve Sanatkarlar Odalarına

Tarım ve Orman Bakanlığından:

TÜRK GIDA KODEKSİ GIDA ETİKETLEME VE TÜKETİCİLERİ BİLGİLENDİRME YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 26/1/2017 tarihli ve 29960 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ (1) 5996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğın 4 üncü maddesindeki, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Hijyeni Yönetmeliğinin 4 üncü maddesindeki, 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinin 4 üncü maddesindeki, 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Aroma Vericiler ve Aroma Verme Özelliği Taşıyan Gıda Bileşenleri Yönetmeliğinin 4 üncü maddesindeki, 30/6/2013 tarihli ve 28693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğinin 4 üncü maddesindeki tanımlara ilave olarak aşağıda yer alan tanımlar da geçerlidir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinden sonra aşağıdaki bentler eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“d) Beslenme beyanı: Bir gıdanın içerdiği enerji, besin öğeleri veya diğer öğeleri nedeniyle beslenme yönünden aşağıda belirtilen yararlı özelliklere sahip olduğunu belirten, ileri süren veya ima eden herhangi bir mesajı,

1) Enerji için;

- Sağlar

- Azalan veya artan oranda sağlar

- Sağlamaz

2) Besin öğeleri ve/veya diğer öğeler için;

- İçerir

- Azalan veya artan oranlarda içerir

- İçermez

e) Beyan: Mevzuat gereğince zorunlu olmayan, herhangi bir formdaki resimli, grafik veya sembolik gösterimler de dâhil olmak üzere, bir gıdanın kendine özgü özellikleri olduğunu belirten, ileri süren veya ima eden herhangi bir mesaj veya gösterimi,”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (cc) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“dd) Temel görüş alanı: Bir ambalajda markanın en büyük yazıldığı en geniş yüzeyi,”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğın 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, 4 üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan hükümler; gıdanın reklâmı ile gıdanın tanıtımı; özellikle de şekli, görünüşü veya ambalajı, kullanılan ambalaj malzemesi, düzenlendiği biçim ve sergilenme şekli için de uygulanır.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğın 20 nci maddesinin altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ (7) Özel mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla gıdanın adında yer alan bütün kelimeler aynı büyüklükte, aynı yazı tipinde, aynı stilde ve arka plan rengi ile kontrast oluşturacak şekilde yazılır. Bu hüküm takviye edici gıdalara ve özel beslenme amaçlı gıdalara uygulanmaz.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıdalara Vitaminler, Mineraller ve Belirli Diğer Öğelerin Eklenmesi Hakkında Yönetmelik ile getirilen kısıtlamalar kapsamında gıda etiketlerinde trans yağ ile ilgili beyan yapılmaz.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmelikte Ek-11’de yer alan aşağıdaki satır tablodan çıkarılmıştır.

“

- Trans yağ	(g)
-------------	-----

”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 43 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde, eklenmiş, diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Beslenme Beyanları

MADDE 44 – (1) Gıdaların etiketi, tanıtımı veya reklâmında, sadece Ek-17’de yer alan beslenme beyanları verilen koşullara uygun olmak kaydı ile yer alabilir.

(2) Bir gıda, beslenme beyanı yapabilme koşullarını doğal bileşiminde bulunan bir besin ögesi veya diğer öge ile karşılıyorsa, beslenme beyanının önüne “doğal olarak/doğal” ibaresi eklenebilir.

(3) Hacmen %1,2 den fazla alkol içeren içeceklerde sadece enerji miktarının azaltılmasına ilişkin beslenme beyanı yapılabilir.

(4) 7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıdalara Vitaminler, Mineraller ve Belirli Diğer Öğelerin Eklenmesi Hakkında Yönetmelik ile getirilen kısıtlamalar kapsamında gıda etiketlerinde trans yağ ile ilgili beyan yapılmaz.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 47 nci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okul/kurumların bünyesinde faaliyet gösteren; kantin, kafeterya, yemekhane, büfe, çay ocağı gibi gıda işletmelerinde doğrudan öğrenciye satışa/tüketime sunulacak olan hazır ambalajlı gıdaların etiketinde 22/10/2020 tarihli ve 31282 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Okul Gıdası Hakkında Tebliğ”in 8 inci maddesinde yer alan özelliklere uygun okul gıdası logosu yer alır.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 52 nci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) 26/1/2017 tarihli ve 29960 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğe Ek-17 eklenmiştir.

MADDE 13 – Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi ve 7 nci maddesi 1/7/2021 tarihinde, diğer maddeler yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14 – Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
26/1/2017	29960 (mükerrer)

**“Ek-17
BESLENME BEYANLARI VE BEYAN KOŞULLARI**

Enerji / besin ögesi	Beslenme beyanı	Beyan koşulu
Enerji/Kalori / besin öğeleri	Azaltılmış/Daha az ⁽¹⁾	- Enerji / besin ögesi miktarında, benzer bir ürüne göre en az %30'luk bir azalma sağlanması gerekir. ⁽²⁾⁽³⁾ - Enerji değerine ilişkin beyan yapıldığında, toplam enerji değerindeki azalmanın gıdanın hangi özelliğinden kaynaklandığı da belirtilir.
Enerji/Kalori	Düşük	- 100 g katı gıdadaki enerji değerinin 40 kcal (170 kJ)'den fazla olmaması gerekir veya, - 100 mL sıvı gıdadaki enerji değerinin 20 kcal (80 kJ)'den fazla olmaması gerekir. - Sofralık tatlandırıcılar için; 1 porsiyondaki enerji değerinin 4 kcal (17 kJ)'den fazla olmaması ve tatlılığın 6 g sakkaroz (yaklaşık 1 tatlı kaşığı sakkaroz) eşdeğer olması gerekir.
	Enerjisiz/Kalorisiz	- 100 mL sıvı gıdadaki enerji değerinin 4 kcal (17 kJ)'den fazla olmaması gerekir. - Sofralık tatlandırıcılar için; 1 porsiyondaki enerji değerinin 0,4 kcal (1,7 kJ)'den fazla olmaması ve tatlılığın 6 g sakkaroz (yaklaşık 1 tatlı kaşığı sakkaroz) eşdeğer olması gerekir.
Yağ	Düşük/Az	- 100 g katı gıdadaki yağ miktarının 3 g'dan fazla olmaması gerekir ⁽⁴⁾ veya, - 100 mL sıvı gıdadaki yağ miktarının 1,5 g'dan fazla

		olmaması gerekir. ⁽⁴⁾
	Yağsız	- 100 g katı veya 100 mL sıvı gıdadaki yağ miktarının 0,5 g'dan fazla olmaması gerekir. ⁽⁴⁾ - 'Yağsız' beyanı yapılan gıdalarda, gıdanın yağ miktarında ne kadar azalma olduğunu ifade eden "% yağsız" gibi beyanlar yapılamaz.
Doymuş yağ	Düşük/Az	- 100 g katı gıdadaki doymuş yağ asitleri ve trans yağ asitleri toplamının 1,5 g'dan fazla olmaması gerekir veya, - 100 mL sıvı gıdadaki doymuş yağ asitleri ve trans yağ asitleri toplamının 0,75 g'dan fazla olmaması gerekir ve, - Doymuş yağ asitleri ve trans yağ asitleri toplamının sağladığı enerji, toplam enerjinin %10'undan fazla olamaz.
	Doymuş yağ içermez/ Doymuş yağ yoktur	- 100 g katı veya 100 mL sıvı gıdadaki doymuş yağ asitleri ve trans yağ asitleri toplamının 0,1 g'dan fazla olmaması gerekir.
Omega 3 yağ asitleri	Kaynak/İçerir/...ilaveli	- 100 g ve 100 kcal gıdadaki alfa-linolenik asit (ALA) miktarının en az 0,3 g olması gerekir veya, - 100 g ve 100 kcal gıdadaki eikosapentaenoik asit (EPA) ve dokosahekzaenoik asit (DHA) miktarları toplamının en az 40 mg olması gerekir.
	Yüksek ⁵	- 100 g ve 100 kcal gıdadaki alfa-linolenik asit (ALA) miktarının en az 0,6 g olması gerekir veya, - 100 g ve 100 kcal gıdadaki eikosapentaenoik asit (EPA) ve dokosahekzaenoik asit (DHA) miktarları toplamının en az 80 mg olması gerekir.
Tekli doymamış yağ	Yüksek ⁵	Gıdadaki yağ asitlerinin en az %45'inin tekli doymamış yağlardan oluşması ve bu tekli doymamış yağların gıdanın enerjisinin %20'sinden fazlasını sağlaması gerekir.
Çoklu doymamış yağ	Yüksek ⁵	Gıdadaki yağ asitlerinin en az %45'inin çoklu doymamış yağlardan oluşması ve bu çoklu doymamış yağların gıdanın enerjisinin %20'sinden fazlasını sağlaması gerekir.
Doymamış yağ	Yüksek ⁵	Gıdadaki yağ asitlerinin en az %70'inin doymamış yağlardan oluşması ve bu doymamış yağların gıdanın enerjisinin %20'sinden fazlasını sağlaması gerekir.
Şeker	Düşük/Az	- 100 g katı gıdadaki şeker miktarının 5 g'dan fazla olmaması gerekir veya, - 100 mL sıvı gıdadaki şeker miktarının 2,5 g'dan fazla olmaması gerekir.
	Şekersiz	- 100 g katı veya 100 mL sıvı gıdadaki şeker miktarının 0,5 g'dan fazla olmaması gerekir.
	İlave şeker içermez/ Şeker ilavesiz	- Gıdada herhangi bir mono- veya disakkarit veya tatlandırma özelliği için ilave edilen bir başka gıda bulunmaması gerekir. Eğer gıdada doğal olarak şeker bulunuyorsa, gıdanın etiketinde "DOĞAL OLARAK ŞEKER İÇERİR." ifadesine de yer verilir.
Sodyum/Tuz ⁽¹⁾	Azaltılmış/Daha az	- Sodyum veya eşdeğeri tuz miktarında, benzer bir ürüne göre en az %25'lik bir azalma sağlanması gerekir.
	Düşük/Az	- 100 g katı veya 100 mL sıvı gıdada, 0,12 g'dan fazla sodyum

		veya 0,31 g'dan fazla tuz bulunmaması gerekir.
	Çok düşük/Çok az	- 100 g katı veya 100 mL sıvı gıdada, 0,04 g'dan fazla sodyum veya 0,1 g'dan fazla tuz bulunmaması gerekir.
	Sodyumsuz/ Tuzsuz	- 100 g katı veya 100 mL sıvı gıdada, 0,005 g'dan fazla sodyum veya 0,013 g'dan fazla tuz bulunmaması gerekir.
Lif	Artırılmış/Daha fazla	- 'Kaynak' beyanı için verilen değerlerin sağlanması ve gıdanın benzer bir ürüne göre en az % 30 daha fazla lif içermesi gerekir.
	Kaynak/İçerir/...ilaveli	- 100 g gıdadaki lif miktarının en az 3 g olması gerekir veya, - 100 kcal'deki lif miktarının en az 1,5 g olması gerekir.
	Yüksek	- 100 g gıdadaki lif miktarının en az 6 g olması gerekir veya, - 100 kcal'deki lif miktarının en az 3 g olması gerekir.
Protein	Artırılmış/Daha fazla	- 'Kaynak' beyanı için verilen değerlerin sağlanması ve gıdanın benzer bir ürüne göre en az % 30 daha fazla protein içermesi gerekir.
	Kaynak/İçerir/...ilaveli	- Gıdanın enerji değerinin en az % 12'sinin protein tarafından sağlanması gerekir.
	Yüksek ⁵	- Gıdanın enerji değerinin en az % 20'sinin protein tarafından sağlanması gerekir.
Vitaminler ve/veya Mineraller	Azaltılmış	- Ek-9'da yer alan mikro besin öğeleri için, ürünün içerdiği mikro besin öğesinin beslenme referans değerini karşılama yüzdesinde benzer bir ürüne göre en az 10 birim azalma sağlanması gerekir.
	Kaynak/İçerir/...ilaveli	- Gıdadaki vitamin ve/veya mineral miktarının, Ek-9'da tanımlanmış olan belirgin miktarda olması gerekir.
	Yüksek ⁵	- 'Kaynak' beyanı için verilen değerlerin 2 katının karşılanması gerekir.

(1) Bu beyan için belirlenen koşullara uyan gıdalar için; enerji veya ilgili besin öğesine atıfta bulunacak şekilde '... azaltılmış' veya 'daha az ...' beyanının etikette yer alması koşuluyla, ilave olarak benzer başka bir beyana da yer verilebilir.

(2) Bu beyan koşulunun yağa ilişkin olanı, yağ içeriğine göre sınıflandırma yapılan gıdalar için geçerli değildir.

(3) Bu beyan koşulu, sodyum/tuz ve Ek-9'da yer alan mikro besin öğeleri (vitaminler ve mineraller) için geçerli değildir.

(4) Bu beyan koşulları, yağ içeriğine göre sınıflandırma yapılan gıdalar için geçerli değildir.

(5) Yüksek ifadesi yerine 'bol' ifadesi kullanılabilir.

TASLAKLAR HAKKINDA GÖRÜŞ BİLDİRİLMESİNDE KULLANILACAK FORM

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
1-		
2-		
3-		
...		